

TARTALOM

Köszönetnyilvánítás	9
Előszó	11
Az erdélyi és a szatmári bányavidék képe – historiográfiai áttekintés	15
SZATMÁRI BÁNYAVIDÉK	23
Nemesércbányászat a határ mentén – a szatmári bányavidék helye a Magyar Királyságban	25
A szatmári térség bányaművelése	47
A kamarai igazgatás évei (1571–1581/1604)	64
A szatmári nemesércbányászat a Magyar Királyság pénzügyigazgatási rendszerében	64
Kamarai bizottságok és jelentések (1571–1604)	72
<i>Kamarai bizottságok</i>	72
<i>Bizottságok részére kiadott instrukciók</i>	78
<i>Kamarai számadások</i>	80
<i>Kamarai jelentések a szatmári bányászatról</i>	95
<i>Bányaigazgatási koncepciók</i>	105
<i>Bányauradalom és szolgáltatások</i>	112
<i>Kamarai tisztviselők és bérlők</i>	115
<i>Tulajdonviszonyok</i>	120
A Herberstein család tevékenysége Nagybányán (1581–1600)	132
A bérbeadás előzményei	132
Felician von Herberstein a szatmári bányavidéken (1581–1590)	137
Az örökösök: Raimund és Friedrich von Herberstein (1590–1600)	147
Giovanni Muralto nagybányai működése (1597–1598)	157
Gerhard Lisbona tevékenysége a szatmári bányavidéken (1600–1613)	159
Előzmények	159
Gerhard Lisbona és Georg Wagen közös munkája Nagybányán (1602–1604)	163
Egyedül a bérlet élén (1605–1608)	166
Báthory Gábor szolgálatában (1608–1613)	169
Pénzügyi és társadalmi kapcsolatai	178
<i>Magyarországi és nyugat-európai kapcsolatok</i>	178
<i>Erdélyi kapcsolatok és birtokügyletek</i>	182

ERDÉLYI BÁNYAVIDÉK	187
Az erdélyi nemesérbányászat helyzete (1571–1613)	189
Bányaművelés az Erdélyi-érchegységben	189
Zaránd vármegyei nemesérbányászat	203
Hunyad vármegyei nemesérbányák	206
Radna városa a besztercei kerületben	209
Erdélyi bányauradalmak	212
Zalatnai bányauradalom	212
Abrudbányai bányauradalom	214
Offenbányai bányauradalom	219
Körösbányai bányauradalom	220
Bányavállalkozók és bányapolgárok	222
Zalatna	222
<i>Itáliai bányavállalkozók</i>	222
<i>Nagybányaiak</i>	229
<i>Helyi bányapolgárok</i>	231
Abrudbányai bányapolgárok	232
Rudabánya és Carlo Magno	234
Hunyad vármegyei nemesség az érckitermelésben	235
Kolozsvári polgárok a radnai nemesérbányászatban	236
A nemesérbányászat igazgatása az Erdélyi Fejedelemség területén	242
Az erdélyi tartomány pénzügy- és bányai igazgatása	
a Habsburg-uralom alatt (1598–1605)	242
<i>Az erdélyi pénzügyigazgatás megszervezése</i>	
<i>és az Erdélyi Kamara felállítása (1598–1604)</i>	242
<i>Bányai igazgatási reformok</i>	247
A bányászati regálék központi kezelése a fejedelmi korszakban	251
Bányakamarák Erdély területén	257
<i>A kolozsvári és a szebeni bányakamara</i>	257
<i>Az erdélyi bányakamarák ércbevéltása</i>	264
<i>Az erdélyi bányakamarák helye a pénzügyigazgatásban</i>	267
A kincstári tulajdonú bányák igazgatása	269
Életutak a pénzügy- és bányai igazgatásban	271
<i>Bergherr és prefektus</i>	271
<i>Aranybevéltői portrék</i>	279
<i>Egyéb tisztségviselők a pénzügyigazgatásban</i>	283
Összegzés	285
Források	291
Felhasznált irodalom	296
Summary	304
Rezumat	309
Személy- és intézménynév-mutató	312
Helynévmutató	317